

สารบัญ

บทที่ 1 ก้าวสู่ระบบไอซีที

INTRODUCTION TO ICT SYSTEM..... 9

ระบบสารสนเทศ	15
บุคลากรที่ทำให้เกิดระบบไอซีที	22
เป้าหมายและภารกิจของระบบไอซีที	25
• หน้าที่ของระบบไอซีที	26
• ระบบไอซีทีกับการวางแผน	26
ความสำคัญของระบบไอซีที	27
ประโยชน์ของระบบไอซีทีต่อหน่วยงานต่างๆ	29
• ธุรกิจการบิน	29
• ธุรกิจธนาคาร	31
• อุตสาหกรรม	32
• รัฐวิสาหกิจ	34
แผนกรบบไอซีที	39
กรณีศึกษา : องค์กรที่นำระบบไอซีทีมาใช้ในทาง	
บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ	42
การพัฒนาและแนวโน้มของระบบไอซีที	51
ส่งท้ายบท	55
คำถาม	60

บทที่ 2 ทรัพยากรระบบไอซีที

ICT SYSTEM RESOURCES..... 61

ทรัพยากรของระบบไอซีที	62
• ทรัพยากรฮาร์ดแวร์	64
• ทรัพยากรซอฟต์แวร์	74
• ทรัพยากรข้อมูล	78
• ทรัพยากรระบบสื่อสารข้อมูล	80
• ทรัพยากรบุคคลากร	99
• ทรัพยากรกระบวนการ	103
การประยุกต์ใช้ระบบไอซีที	111
• งานด้านการศึกษา	111
• งานด้านธุรกิจ	113

• งานด้านอุตสาหกรรมและการผลิต	114
• งานด้านการสาธารณสุข	115
• งานด้านการสื่อสารโทรคมนาคม	116
• งานด้านหน่วยงานราชการ	118
• งานด้านความบันเทิง	119
แนวโน้มของทรัพยากรระบบไอซีที	120
• แนวโน้มด้านฮาร์ดแวร์	121
• แนวโน้มด้านซอฟต์แวร์	122
• แนวโน้มด้านข้อมูลไอซีที	123
• แนวโน้มด้านการสื่อสาร	123
จริยธรรมและความปลอดภัยของระบบไอซีที	125
• มิติด้านจริยธรรมของระบบไอซีที	126
• ความเป็นส่วนตัว	128
• ความถูกต้อง	129
• ความเป็นเจ้าของ	129
• การเข้าถึงข้อมูล	130
กรณีศึกษา : องค์กรที่มีการจัดการทรัพยากร	
ระบบไอซีทีอย่างมีประสิทธิภาพ	132
ส่งท้ายบท	137
คำถาม	142

บทที่ 3 ระบบฐานข้อมูลและการจัดการแนวใหม่

DATABASE SYSTEM AND MODERN

MANAGEMENT 143

ความหมายและความสำคัญของฐานข้อมูล	145
• ความหมายของฐานข้อมูล	145
• ความสำคัญของระบบฐานข้อมูล	146
• ระบบจัดการฐานข้อมูล	147
องค์ประกอบและลักษณะของฐานข้อมูล	148
• องค์ประกอบของระบบฐานข้อมูล	150
• หน้าที่ของโปรแกรม DBMS	153
• รูปแบบของฐานข้อมูล	155

สารบัญ ...

• แผนภาพกระแสข้อมูล	159
• แผนภาพบริบท	161
• พจนานุกรมข้อมูล	163
• แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล ..	164
การพัฒนากระบวนการข้อมูล	171
แนวคิดการพัฒนาฐานข้อมูล	173
• การพัฒนาฐานข้อมูลตามรูปแบบของวงจร การพัฒนากระบวนการไอซีที	174
• การพัฒนาฐานข้อมูลตามรูปแบบของการพัฒนา ระบบฐานข้อมูล	177
• การพัฒนาฐานข้อมูลตามรูปแบบของวงจร การพัฒนาฐานข้อมูล	180
เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล	184
• เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเบื้องต้น	184
• เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และออกแบบ ระบบฐานข้อมูล	184
การทำงานด้วยระบบการจัดการฐานข้อมูล	185
การบริหารและแนวโน้มการพัฒนากระบวนการข้อมูล .	187
• การบริหารระบบฐานข้อมูล	187
• แนวโน้มการพัฒนากระบวนการข้อมูล	188
ระบบฐานข้อมูลออนไลน์	189
ความปลอดภัยของระบบฐานข้อมูล	193
การติดตามและควบคุมการใช้งานฐานข้อมูล	196
โกดังข้อมูลและการทำเหมืองข้อมูล	200
• โกดังข้อมูล	200
• การทำเหมืองข้อมูล	206
กรณีศึกษา: องค์กรที่ประสบผลสำเร็จด้านบริการ จัดการระบบฐานข้อมูล	215
ส่งท้ายบท	218
คำทบทวน	224

บทที่ 4 การออกแบบและพัฒนาระบบไอซีที ICT SYSTEM DESIGN AND DEVELOPMENT .. 225

การออกแบบระบบ	227
ความหมายของการออกแบบและพัฒนาระบบไอซีที	229
วิธีการและขั้นตอนในการพัฒนาระบบไอซีที	236
• การศึกษาความเป็นไปได้	236
• การวิเคราะห์ระบบ	238
• การออกแบบระบบ	247
• การเขียนโปรแกรม	253
• การทดสอบระบบ	255
• การปรับใช้ระบบ	258
• การบำรุงรักษาระบบ	261
เครื่องมือในการพัฒนาระบบไอซีที	263
• การสร้างแบบจำลอง	264
• การสร้างต้นแบบ	264
• การสร้างความร่วมมือ	268
• การพัฒนาโดยผู้ใช้ระบบ	269
• การว่าจ้างบุคคลภายนอก	269
การติดตั้งและตรวจสอบระบบงานใหม่	271
• การติดตั้งระบบงานใหม่	271
• การตรวจสอบแผนงานการติดตั้งระบบ	272
การวางแผนด้านระบบไอซีทีขององค์กร	276
หลักความสำเร็จของการพัฒนาระบบงานไอซีที	283
• หลักการที่ 1 : ระบบเป็นของผู้ใช้	283
• หลักการที่ 2 : การจัดตั้งและแบ่งกลุ่ม ของระบบออกเป็นกลุ่มงานย่อย	283
• หลักการที่ 3 : ขั้นตอนการพัฒนากระบวนการ ไม่ใช่แบบอนุกรม	284
• หลักการที่ 4 : ระบบงานข้อมูลไอซีทีถือเป็น การลงทุน	284

- หลักการที่ 5 : อย่างช้าๆที่จะต้องยกเลิก
การพัฒนาาระบบ 285
- หลักการที่ 6 : ในทุกขั้นตอนของการพัฒนาจะต้อง
มีการจัดทำเอกสารเพื่อใช้อย่างอิงเสมอ 285
- การพัฒนาระบบงานอย่างรวดเร็ว 290
- การพัฒนาระบบสนับสนุนห้องใช้อุปกรณ์ 293
- ส่งท้ายบท 297
- คำถาม 301

บทที่ 5 บทบาทระบบไอซีทีในองค์กรสมัยใหม่

ROLES OF ICT SYSTEM IN MODERN ORGANIZATION 303

- องค์กรและการบริหารจัดการ 305
  - การจัดโครงสร้างองค์กร 306
  - ระบบงานหลักในองค์กร 308
  - ระบบไอซีทีสำหรับการสนับสนุนการทำงาน .. 311
  - ความหมายของการบริหารจัดการ 314
- ผลกระทบของระบบไอซีทีที่มีต่อองค์กร 320
- บทบาทของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ 322
  - คุณสมบัติที่ดีของระบบสารสนเทศ
เพื่อการจัดการ 333
  - ประโยชน์ที่ได้จากระบบสารสนเทศ
เพื่อการจัดการ 340
- การจัดการทรัพยากรระบบไอซีที 342
  - การจัดหาฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์
และการบริการ 347
  - การประเมินฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์
และบริการ 348
  - การประเมินการบริการระบบไอซีที 351
  - กิจกรรมที่ทำให้บังเกิดผล
หรือการนำไปใช้อื่นๆ 353
  - วิธีการปรับเปลี่ยน 354

- การจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม 355
  - หลักการจัดการเทคโนโลยี 358
  - บทบาทของเทคโนโลยีต่อการปฏิบัติงาน
ขององค์กร 360
  - สิ่งแวดล้อมทางเทคโนโลยี 362
  - นวัตกรรมทางเทคโนโลยี 364
  - การกระจายเทคโนโลยี 367
  - ผู้บริหารเทคโนโลยี 368
- ประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการใช้ระบบไอซีที 369
- การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์เคลื่อนที่ ... 370
- ส่งท้ายบท 384
- คำถาม 388

บทที่ 6 การจัดการระบบไอซีทีเชิงกลยุทธ์

ICT SYSTEM STRATEGY MANAGEMENT 389

- การจัดการเชิงกลยุทธ์ 391
  - การกำหนดทิศทาง 392
  - การวิเคราะห์ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม 393
  - การกำหนดกลยุทธ์ 395
  - การดำเนินกลยุทธ์ 397
  - การประเมินผลและควบคุมกลยุทธ์ 398
  - ลำดับขั้นของกลยุทธ์ 398
  - การคิดเชิงกลยุทธ์ 400
  - หลักการสำคัญของการจัดการเชิงกลยุทธ์ 401
- เทคนิคการจัดการเชิงกลยุทธ์ 402
  - บาลานซ์ สกอร์การ์ด 402
  - ซิกส์ ซิกมา 411
- ความหมายของระบบไอซีทีเชิงกลยุทธ์ 420
- ความท้าทายของระบบไอซีทีเชิงกลยุทธ์ 423
- กรอบแนวคิดเกี่ยวกับระบบไอซีทีเชิงกลยุทธ์ 425
  - กรอบแนวคิดของซาร์ล ไรส์แมน 430
  - โมเดลห่วงโซ่คุณค่า 434

สารบัญ ...

ผลกระทบของระบบไอซีทีต่อการแข่งขัน	436
ความสัมพันธ์ระหว่างแผนกลยุทธ์ธุรกิจและ แผนกลยุทธ์ระบบไอซีที	442
ประเด็นของการใช้กลยุทธ์ระบบไอซีที ในการดำเนินธุรกิจสมัยใหม่	451
กลยุทธ์ระบบไอซีทีระหว่างประเทศ	462
ส่งท้ายบท	465
คำถาม	468

บทที่ 7 การบริหารโครงการพัฒนาระบบไอซีที

MANAGEMENT OF ICT SYSTEM DEVELOPMENT PROJECT .....

หลักการขั้นพื้นฐานของโครงการ	471
• ความหมายของโครงการ	471
• การบริหารโครงการ	474
กระบวนการบริหารโครงการ	501
การประเมินโครงการพัฒนาระบบไอซีที	508

• วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	509
• ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินโครงการ	510
• องค์ประกอบของการประเมินโครงการ	511
• มาตรฐานของการประเมินโครงการ	513
ประเด็นย่อยสำหรับการบริหารโครงการ	515
การบริหารโครงการเชิงกลยุทธ์	528
• การตรวจสอบสภาพแวดล้อม	530
• การกำหนดโครงการเชิงกลยุทธ์	531
• การนำโครงการเชิงกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	535
• การประเมินและควบคุมโครงการเชิงกลยุทธ์	536
ส่งท้ายบท	537
คำถาม	540
ภาคผนวก-นิยามศัพท์เฉพาะด้านระบบไอซีที	541
ประวัติและผลงานผู้เขียน	546
เอกสารอ้างอิง	550

ชื่อ
17 ค.พ. 55

ระบบไอซีทีและการจัดการยุคใหม่

ICT System and Modern Management

ผู้เขียน พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ

บรรณาธิการ
รูปเล่ม สวรรณ์ ขุนพิลึก
Graphic Vision

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2553

ISBN 978-616-7119-18-2

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
ห้ามลอกเลียนไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือ
เล่มนี้ ไม่ว่าในรูปแบบใดๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต
เป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้จัดพิมพ์เท่านั้น

ชื่อเว็บไซต์และชื่อผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ปรากฏหรือเอ่ยถึงใน
หนังสือเป็นลิขสิทธิ์ขององค์กรหรือบริษัทผู้ผลิตนั้นๆ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ

ระบบไอซีทีและการจัดการยุคใหม่ = ICT System and Modern Management -- กรุงเทพฯ: วิตต์กรุ๊ป, 2553.
552 หน้า.

1. เทคโนโลยีสารสนเทศ. I. สวรรณ์ ขุนพิลึก, บรรณาธิการ. II. ชื่อเรื่อง.

005.7585

ISBN 978-616-7119-18-2

เลขหมู่ 005.71
พ 12
2553
เลขทะเบียน 18781
วันที่ 17/ค.พ. 2555
113672

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์ วิตต์กรุ๊ป

52/3-4 อาคารเจริญการ ซอยนาคบ่างรุ่ง ถนนบ่างเมือง
แขวงคลองมหานาค เขตบ้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100
โทร. 08-9443-8111, 0-2621-7171-2 ต่อ "วิตต์กรุ๊ป"
โทรสาร 0-2225-6675-6 อีเมล: info@witty.net
เว็บไซต์: <http://www.witty.co.th>

จัดจำหน่ายโดย

ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ซี.พี. ซัดเซสกรุ๊ป

3/59 ซอยลาดพร้าว 31 ถนนลาดพร้าว
แขวงจันทรมงคล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 0-2511-2266 โทรสาร 0-2938-9877
อีเมล: vcp@vcpbook.com เว็บไซต์: www.vcpbook.com

พิมพ์ที่

H.N. Group พ.ศ. 2553

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110014535

ราคา 295 บาท

รับสมัครนักเขียนและบรรณาธิการอาชีพ

วิตต์กรุ๊ป เปิดกว้างรับผู้มีความสามารถเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของทีมงานบรรณาธิการและนักเขียนประจำ

ผู้สนใจติดต่อได้ที่หัวหน้าทีมบรรณาธิการ 08-9443-8111 หรือ witty@witty.net

ถ้ามีประสบการณ์ในงานหนังสือ และมีงานสามารถทั้งการเขียนหนังสือ, การเป็นบรรณาธิการ

รวมถึงการออกแบบ+จัดรูปเล่มหนังสือ จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศฯ วิชาศาสตรวิและเทศโณโลยี